

Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene gjennom 10 år

Av sivilingeniør William Bjelke

Foreningen ble stiftet den 29. april 1964 i Oslo. Ca. 100 personer var til stede på stiftelsesmøtet som var forberedt av et arbeidsutvalg som hadde arbeidet med saken i vel 4 måneder. Foreningen er en landsomfattende, frittstående, ideell forening. Dens formål er å arbeide for vassdragspleie og vannhygiene og å fremme vitenskap og opplysning innenfor disse og beslektede felter.

Det ble votert over følgende navneforslag:

1. Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene.
2. Norsk Forening for Vannhygiene.
3. Norsk Vannforening.

Forslag 1 fikk flest stemmer. Navnet ble da Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene, ofte forkortet til NFVV.

Når det gjelder foreningens arbeidsmåte, heter det i dets statutter at «Formålet skal fremmes ved møte- og publikasjonsvirksomhet, og ellers ved de midler som styret finner hensiktsmessig. Foreningen skal også fremme nordisk og internasjonalt samarbeid på området».

Foreningen består av aktive personlige medlemmer og institusjonelle

støttemedlemmer. Statuttene fastsetter også at «Det bør holdes minst 4 møter pr. år, som regel en gang pr. kvartal. Minst ett møte bør holdes utenfor Oslo på alternerende steder». Det heter videre i statuttene at «Et av årets møter bør ha karakter av landsmøte og gis en representativ ramme. Hvis det er hensiktsmessig, kan dette møte holdes i forbindelse med den ordinære generalforsamling».

Utgivelsen av foreningens tidsskrift VANN fra 1966 har i stor grad bidratt til foreningens stilling pr. i dag. Utgivelsen har primært tatt sikte på å bringe informasjon om foreningens aktivitet til dens medlemmer i innland og utland som et ledd i å fremme foreningens formål.

Foreningen har avgitt uttalelser i en rekke viktige saker, og underskrevet bl. a. en protest til Stortinget i 1966 mot regulering av Femunden.

En plakate, trykket i farger og i ca. 20 000 eksemplarer, med mottoet «Hold rent ved vann og strand», ble utsendt i 1968 som et resultat av en plakatkonkurranse ved en skole i Bærum.

I samarbeid med Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen fikk foreningen i 1969 produsert filmen «Så klart som

vann», som er blitt vist på skolene og som forfilm ved landets kinoer.

Fra 1970 startet foreningen med å utgi VANN i egen regi.

Spørsmålet om å utvide foreningen til også å omfatte luftforurensninger generelt ble utredet i 1970, og man kom til at det da ikke var aktuelt å foreta seg noe med dette spørsmål.

Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene har hvert år avholdt minst ett arrangement utenfor Oslo. Foreningen har foruten i Oslo, Bærum, Lillestrøm og Ås holdt møter i Halden, Drammen, Porsgrunn, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Alesund, Trondheim, Voss, Lillehammer, Hamar og Jessheim.

NFVV har ved sine arrangementer møtt stor velvilje og interesse.

Av arrangementer i disse første 10 år nevnes spesielt møtene om «Komitéinnstilling om lov om vannforurensning», «Femundreguleringen», «Flomsituasjonen i Øyernområdet», fagseminar om «Nedbørens forsurening», møtene om «Gabrielsen-komiteéns innstilling», «Ressursutvalgets innstilling nr. 1», «Tungmetaller i vann», «Oslofjorden og dens forurensningsproblemer», «Finansieringsordninger for utbygging av vann- og kloakkanlegg», fagseminar og møte om «Svoveldioksydutslipp og nedbørens forsurening i Vest-Europa» samt seminar og møte om «Vannforurensning — Hvem forsker hva og hvorfor?».

Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene har i sitt første 10-år avholdt 74 møter og 19 kollokvier, i alt 93 arrangementer, hvorav 20 stykker utenfor Oslo.

Det totale antall medlemmer har vært jevnt stigende og var ved utløpet av 1973:

Personlige aktive medlemmer 1 102
Institusjonelle medlemmer . . . 193

Kontingenten for personlig medlemskap var kr. 10,00 pr. år til og med 1971, og har siden vært kr. 20,00 pr. år. Kontingenten for institusjonelle medlemmer har stort sett vært uforandret.

Foruten å motta innbydelse til foreningens aktiviteter, mottar medlemmene årsberetning og medlemsfortegnelse, samt fire nummer av foreningens tidsskrift VANN pr. år.

Tidsskriftet VANN utgis i A5-format og i et opplag på 3 500 eksemplarer, og er nå i sitt 9. år. Antall tekstsider pr. år har variert fra 128 til 306, og bladet VANN har dessuten inneholdt en rekke informative annonser, som også har bidratt til at utgivelsen av tidsskriftet ikke har belastet foreningens økonomi i for stor grad.

En oversikt over NFVV's antall medlemmer, arrangementer og tidsskriftsider er gitt i tabell 1.

Foreningens første formann var sivilingeniør Brynjulf Skagestad som satt ved roret de første 7 år, hvorefter fylkeslege Hans H. Tjønn overtok formannsvervet.

Under Skagestads ledelse fremsto Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene etter hvert som en landsomfattende, ideell, aktiv forening med over 1 000 medlemmer.

Foreningen har i årenes løp lagt seg opp en kapital på ca. kr. 120 000,00,

vesentlig grunnet minimale utgifter til foreningens sekretariat.

Ca. kr. 16 500,00 av nevnte kapital skriver seg fra midler fra det tidligere aksjonsutvalg mot Oslofjordens forurensning, som ble oppløst i 1966, og hvor midlene ble overdratt NFVV, som fortrinnsvis skal benytte disse til tiltak som kan tjene arbeidet med å bedre forholdene i Oslofjorden.

Foreningens første sekretær var William Bjelke, som i 1967 ble avløst av Agot Tangerud, som i de siste 7 år har spilt en meget aktiv rolle i foreningens virksomhet.

Medlemmer og varamenn i NFVV's styre ved 10-års jubiléet er nevnt på 2. omslagsside, mens tidligere medlemmer og varamenn av styret er nevnt på 3. omslagsside.

Foreningen har nedsatt en del komitéer, hvorav redaksjonskomitéen og kollokviekomitéen har vært de mest aktive.

Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene er bl. a. medlem av

Federation Europäischer Gewässerschutz (FEG), og som Norges representant i International Association on Water Pollution Research. Foreningen har god kontakt med bl. a. Foreningen for Vattenhygien og med Nordforsk.

I tabell 2 følger en oversikt over møter og kollokvier fordelt på emner. Som regel er det slik at et foreningsarrangement tar opp tema som dekker flere emner, og en slik oppstilling må derfor tas med forbehold. For nøyaktig beskrivelse av emner, angivelse av foredragsholdere m. m., henvises til foreningens årsberetninger. Ved de 93 avholdte arrangementer har det vært over 300 personer som har deltatt som foredragsholdere og/eller ved annonserte innlegg.

Tabell 2 viser at hovedmengden av arrangementene har vært om kloakkrenseanlegg, hydrologi, vassdrag, forskning, lover eventuelt lovforslag og myndighetene, og at foreningen har dekket et relativt vidt felt.

Tabell 1.

NORSK FORENING FOR VASSDRAGSPLEIE
OG VANNHYGIENE

År	Medlemmer		Arrangementer		Tidsskriftet VANN Tekst A5-sider
	Person- lige	Institu- sjonelle	Møter	Kollo- kvier	
1964	341	12	3	1	
1965	437	81	7	2	
1966	540	122	5	1	136
1967	585	159	6		136
1968	635	165	5	2	128
1969	704	180	9		170
1970	954	196	8	4	162
1971	997	203	8	2	202
1972	1 025	197	9	3	306
1973	1 102	193	11	3	296

Tabell 2.

NFVV's ARRANGEMENTER I 10-ÅRET 1964—1974
FORDELT PÅ EMNER

Avfall, fast	2	Myndighetene	5
Bad, basseng- og svømme-	2	Natur	3
Dypvannsutslipp	2	Oljevern	1
Eutrofiering	2	Regional planlegging	4
Finansiering	3	Ressursplanlegging	1
Fisk	2	Servitutter	1
Fjordforurensning	3	Tungmetaller	1
Forskning	5	Turisme	1
Fritidsbebyggelse	3	Undervisning	1
Grunnvann	3	Vannforsyning	2
Hydrologi	7	Vaskemidler	1
Industriforurensning	1	Vassdrag	7
Kloakkanlegg	2	Vassdragsregulering	2
Kloakkrenseanlegg	14	Vassdragsutnyttelsesplaner	2
Limnologi	2	Vern av vassdrag	1
Lover, eventuelt forslag	5	Økologi	1
Luftforurensning	1		